

Przedstawiciele narodowych organizacji geodezyjnych podpisali 23 listopada 2004 r. w Brukseli Porozumienie Wielostronne (Multilateral Accord). Opowiadają się oni za utrzymaniem wysokiego statusu geodety licencjonowanego (mierniczego przysięgłego), który tworzy dokumenty do przenoszenia prawa własności. Zwykły geodeta miałby wykonywać funkcje techniczne, nie będąc ograniczonym jakimikolwiek licencjami czy uprawnieniami.

Przezwrot technologiczny tworzy nowe pola do konkurowania. Kiedy ma się do czynienia z zawodami geodezyjnymi w Europie, trudno nie zauważyć, że pod względem naukowym branża ta nigdy nie była tak potężna jak dzisiaj. Geodeci uprawiający swój zawód stają przed coraz większą odpowiedzialnością oraz dysponują możliwościami wykonywania zadań, które jeszcze niedawno trudno było sobie wyobrazić. Możliwości te wynikają nie tylko z wiedzy geodezyjnej, ale inspirowane są przez cały przewrót technologiczny. Pojawiają się nowe pola do konkurowania, przesuwają się granice między specjalizacjami, a nawet całymi zawodami, a to wywołuje olbrzymie zaniepokojenie. Charakterystyki zawodów zarówno w zakresie umiejętności, formalnej wiedzy uzyskanej w szkole czy na wyższej uczelni, jak również wiedzy praktycznej, nie są tak oczywiste jak w przeszłości – właśnie ze względu na postęp technologiczny.

Geodezja jako nauka techniczna schodzi na margines polityki. W różnych krajach otrzymuje się zupełnie odmienne odpowiedzi na pytanie, jak ma być definiowany nasz zawód w związku z koncepcjami politycznymi. Gwarancja własności nieruchomości zawarta w konstytucjach europej-

Jednak wysokie kwalifikacje

OTMAR SCHUSTER

skich, jak również gwarancja integralności geometrycznej nieruchomości, która łączy się z naszym zawodem, są oczywiście bardzo ważne. Kiedy jednak mamy do czynienia z rozwiązaniami na poziomie kontynentu, gdzie do integralności nie przywiązuje się takiej wagi, musimy zmierzyć się z następującymi złośliwymi pytaniami stawianymi przez Komisję Europejską: Czy dane rozwiązanie jest konieczne? Czy nie ma prostszego sposobu poradzenia sobie z tym problemem?

Politycy słusznie oczekują od geoinformacji korzyści ekonomicznych, tyle że najpierw trzeba ustalić relacje między sektorem publicznym i prywatnym, a także między bazami danych geograficznych a geoinformacją.

Od zróżnicowania narodowego do jednolitości europejskiej. Na duże zróżnicowanie charakterystyk zawodu geodety w poszczególnych krajach składają się: poziomy edukacji, obszary zastosowań, zadania w ramach obowiązków państwowych i poza nimi, a także znaczenie ekonomiczne. Ponadto musi on dzisiaj stawić czoła konkurencji ze strony innych zawodów, nawet w swoich podstawowych zakresach działania.

Polityka europejska zorientowana jest na konkurencję i wzoruje się na przykładzie amerykańskim, gdzie osiągnięto ożywienie gospodarcze oraz skutecznie walczone z bezrobociem poprzez rozwijanie usług. Jednak różnorodność rozwiązań ekonomicznych na naszym kontynencie stwarza przeszkody, a obowiązujące w poszczególnych krajach przepisy dotyczące zawodu geodety zdają się być prawdziwą puszką Pandory.

Takie spojrzenie jest jednak powierzchowne, ponieważ w USA również istnieją odmienne regulacje w różnych stanach. Z drugiej strony, europejskie zawody mają stabilizujący wpływ na życie gospodarcze. Duże obszary ekonomiczne stwarzają większe możliwości wzrostu, ale wysoki poziom życia w Europie może być utrzymany tylko przy bardzo dobrym przygotowaniu do zawodu. Słuszne wydaje się również poddanie rozwiązań krajowych ocenie w ramach konkurencji ogólnoeuropejskiej.

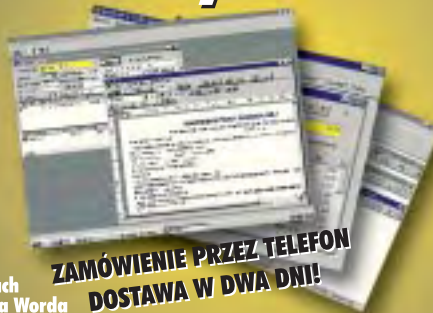
Na poziomie europejskim usługi mają być „uprzemysłowione”, co skutkowało powinno rozbudowaniem ich zakresu i niższymi cenami. Przyszłość zdaje się należeć do usług o ustalonym zakresie i cenie, w których osobisty wysiłek wykonawcy przestanie być nieodłączny.

R E K L A M A

Programy dla małych firm geodezyjnych

Operat (200 zł)

- Program wspomagający tworzenie dokumentacji robót geodezyjnych
- Automatyczne generowanie dokumentów na podstawie wprowadzonych danych
- Ponad 70 wzorców typowych raportów, formularzy, protokołów
- Łatwa modyfikacja załączonych wzorców raportów, możliwość dodawania własnych
- Baza danych zachowująca wszystkie wprowadzone dane
- Umowy, zaliczki, faktury
- Organizator prac, przypomnienia o terminach
- Posiada własny edytor tekstu – nie wymaga Worda

ZAMÓWIENIE PRZEZ TELEFON
DOSTAWA W DWA DNI!

Polecamy też:

WinKalk
300-600 zł

MikroMap
200-350 zł

**proste
nie drogie
przystępne**

CODER – Firma Informatyczna
ul. Polna 3, 05-806 Komarów
tel./faks (0 22) 759-12-18
tel. kom. (0 601) 21-47-46
<http://www.coder.pl>
e-mail: coder@coder.pl

PRZY ZAMÓWIENIU WIĘCEJ NIŻ JEDNEJ KOPII – ZNIŻKA AŻ DO 50%

Technologia globalna – regulacje krajowe. Technologie geodezyjne są ogólnie dostępne i wykorzystywane przez szeroki krąg użytkowników, co w wielu państwach przyczyniło się do demokratyzacji. W Unii Europejskiej każdy może założyć firmę i wykorzystywać te technologie do celów komercyjnych, nie ma bowiem żadnych zawodowych przepisów, które by to ograniczały. Ale w gospodarce rynkowej istnieje olbrzymie siły, które zwykle kreują pewne rodzaje rynków. W wielu krajach możemy zaobserwować, jak siły te niszczą firmy średniej wielkości i jak trudno jest tym firmom istnieć i rozwijać się.

Inaczej przedstawia się sprawa w odniesieniu do zadań, które poszczególne państwa przekazują specjalistom z dziedziny geodezji. W tym przypadku wymagania dotyczą nie tylko wiedzy technicznej i dlatego na całym świecie ten zakres działalności jest w większym stopniu regulowany przez państwo. Przepisy krajowe wywierają więc wpływ na globalne technologie. W drugiej połowie ubiegłego wieku liczba zadań administracyjnych w zakresie geodezji znacznie wzrosła. Obecnie zmierza ona w kierunku geoinformacji, której nie powstrzymują granice narodowe.

Ale nawet w tych warunkach rzadko rozwijają się przedsiębiorstwa średniej wielkości, jeśli to państwo reprezentuje postęp i określa warunki świadczenia usług, tzn. nie pozostawia wolnej przestrzeni między swoimi zadaniami a końcowym nabywcą usług. Zupełnie inaczej jest w przypadku, gdy istniejące przepisy prawne przyznają pewne zadania przedstawicielom wolnego zawodu.

Pozwolenia, licencja i normy jakości. Stopień odpowiedzialności i swobody geodety wynika z przepisów prawa. Nowoczesne licencje zawodowe straciły już charakter zezwoleń, ale w Europie Wschodniej sytuacja taka nadal się utrzymuje. Trudno jest dokonać ich oceny w warunkach wielkiej różnorodności, ale istnieją na przykład takie formy, jak:

- licencje na działalność specjalistyczną dla zleceń indywidualnych,
- licencje na działalność specjalistyczną dla przedsiębiorstw,
- licencje dla poszczególnych osób, mianowanie do pewnych zadań,
- przekazanie zadań publicznych przedstawicielom określonego zawodu,
- mianowanie włącznie z prawem do świadczenia danych o nieruchomościach. Dlatego ważne jest dokładne zbadanie zakresu mianowania przez władze publiczne.

Trudna sytuacja niezależnego geodety mianowanego. Sytuacja mianowanego przez państwo przedstawiciela wolnego zawodu geodety jest bardzo trudna zarówno na szczeblu krajowym, jaki i europejskim. Decydujący kierunek określający politykę europejską i politykę ekonomiczną niektórych rządów koncentruje się na „pomniejszeniu roli” kwalifikacji w dostępie do zawodu. Jeśli zostanie on wprowadzony w życie, mianowanie straci swój sens. Mianowany przez państwo niezależny specjalista, który nie posiada dogłębnej znajomości sytuacji prawnej i administracyjnej odnoszącej się do własnego zawodu, nie będzie w stanie utrzymać swojej pozycji na dłuższą metę. Skutki niedostatecznych kwalifikacji do wykonywania zawodu geodety już można zauważyć w Europie. Objawiają się one ograniczaniem zakresu zadań i pogorszeniem sytuacji ekonomicznej jego przedstawicieli.

Sygnatariusze porozumienia

Niezależny specjalista musi jednocześnie konkurować z organami administracji regionalnej i krajowej, które pozostawiają mu coraz mniejszy zakres działania, jeśli o to nie walczy. Natomiast razem z organami administracyjnymi swojego kraju musi bronić się przed otwarciem europejskim. Ale niewielkie pole działania przyznawane mu przez służby katastralne ograniczane jest coraz bardziej. Rozwiązaniem dla geodety mianowanego jest świadomość własnej wartości i jedyne słuszne zachowanie tego podejścia w całej Europie. Jego wiarygodność opiera się na mianowaniu, a jego zdolność do przetrwania – na specjalistycznej wiedzy. Oba te czynniki nie muszą ograniczać się do obszaru danego państwa, ale wychodząc poza jego granice trzeba jednak przedstawić dowody tej specjalistycznej wiedzy. Obecna złożoność sytuacji prawnej w różnych krajach nie pozwala na wykonywanie zawodu w całej Europie z czysto praktycznych względów.

Porozumienie Wielostronne. Dwa lata przygotowań i trzy konferencje zaowocowały opracowaniem Porozumienia Wielostronnego, które stanowi wspólny dokument dla geodetów mianowanych przez państwo (przysięgłych) w Europie. Wyraża on po-

trzebę wysokich kwalifikacji uprawniających do wejścia do zawodu. Dokument zyskał na znaczeniu dzięki uznaniu go przez Komisję Europejską, która stwierdziła, że jest on zgodny z dyrektywami europejskimi.

KE została przekonana do pewnej zmiany stanowiska i przyjęła, że potrzebne są różne kwalifikacje. Porozumienie Wielostronne zostało podpisane przez przedstawicieli geodetów mianowanych na konferencji „Porozumienie 3” w Brukseli 23 listopada 2004 roku. Konferencja i porozumienie stawiają sobie następujące cele:

- zbliżenie stowarzyszeń narodowych w celu zaakceptowania zróżnicowania zawodowego w Europie (współpraca bez konfliktowej konkurencji),

- wyrażenie woli stowarzyszeń do praktycznej realizacji wolności europejskich w celu wzmocnienia wspólnego rynku i jego harmonizacji,

- dokumentowanie woli stowarzyszeń do zdefiniowania wysokich kwalifikacji uprawniających do wejścia do zawodów geodezyjnych i pokrewnych oraz ich ochrony przez instytucje europejskie,

- wskazanie suwerennej roli zawodu geodety europejskiego zawierającego charakterystyczne cechy narodowe na poziomie europejskim,

- wskazanie konieczności godzenia interesów, której musi sprostać specjalista europejski reprezentujący z jednej strony krajową lub regionalną administrację, a z drugiej strony będący przedmiotem zarówno krajowej polityki zawodowej, jak i europejskich wysiłków wprowadzenia deregulacji w tym zakresie,

- wskazanie wynikających z tego ogólnych warunków w różnych krajach.

Europejską cnotą jest okazywanie szacunku rozwiązaniom krajowym oraz niepoddawanie prób monopolizowania ich. Ale akceptację musi zyskać wola stworzenia bardziej zharmonizowanych warunków na poziomie europejskim dla naszych następców. Porozumienie Wielostronne deklaruje również przywiązanie do gospodarki rynkowej i jej skutków dla tych zawodów. Do zapewnienia elastyczności gospodarki narodowej potrzebne są jednak ogólne ramy regulacji gospodarczych, które pozwalają na tworzenie i utrzymanie się przedsiębiorstw średniej wielkości.

Opracowanie redakcji na podstawie tłumaczenia Marka Ziemaka

Dr Otmar Schuster jest prezydentem organizacji Geometras Europas skupiającej narodowe organizacje geodetów mianowanych (licencjonowanych) z Niemiec, Francji, Belgii, Danii, Austrii, Szwajcarii i Luksemburga.